

جشنواره بالی برا پرواز

احسان پرسا دبیر جشنواره بالی برای پرواز

دوره‌های بعدی آن شد. در دومین دوره جشنواره «بالی برای پرواز» علاوه بر سخت‌گیری در داوری آثار - که به صورت آثار بدون اسم در اختیار داوران قرار می‌گرفتند - در خصوص ارائه نظریه و تئوری درباره تعریف طرح و تعیین حدود و ثغور آن نیز تلاش‌هایی توسط «احسان پرسا» و «مهدی شادکام» صورت گرفت و از طریق مصاحبه با شاعران برجسته و صاحب کتاب در زمینه طرح از جمله «سید علی میرافضلی» گام‌هایی در جهت ارائه تعریف جامع و مانعی از طرح برداشته شد.

در سومین دوره این جشنواره با توجه به افزایش چشمگیر آثار شرکت‌کننده، برای دقت در امر داوری علاوه بر انتخاب داورانی زبده از شمال تا جنوب کشور، برای جلوگیری از تک سلیقه‌ای شدن داوری آثار تلاش‌هایی با مدیریت «عبدالرحیم سعیدی‌راد» صورت گرفت.

استقبال از سومین دوره جشنواره بالی برای پرواز به حدی بود که موسسه‌های فرهنگی به حمایت مالی و معنوی از آن روی آوردند. این دوره به سبب تلاش‌های تخصصی «سینا بهمنش» در زمینه مصاحبه، نقد، تئوری و... برای دست‌یابی به تعریفی جامع از طرح و تعیین اختلاف آن با آثار مشابه، جلوه‌ای دیگر یافت. در چهارمین دوره این جشنواره که به همت «ارش ناجی» و با حمایت حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی برگزار شد، مقاله کاملی درباره طرح و شباهت‌ها و اختلاف آن با سایر آثار مشابه، به صورت ویدیو کنفرانس در اختتامیه جشنواره توسط «سیدهدانی رضوی» ارائه شد.

از نکات مهم همه دوره‌های این جشنواره تاکید بر مساله داوری - به عنوان یکی از حساس‌ترین مشکلات جشنواره‌های ادبی - بود. وجود نام‌هایی از جمله عبدالرحیم سعیدی‌راد، سیدضیاءالدین شفیعی و مصطفی

ظهور پدیده وبلاگ‌نویسی و گسترش قارچ گونه آن، شاعران را به عنوان یکی از اساسی‌ترین عوامل اندیشه‌ساز جامعه و فرهنگ به میدان فرا خواند. شاعران که با دردسرهای فراوانی در زمینه چاپ کتاب درگیر بودند محیط وبلاگ را مناسب‌ترین ابزار برای نشر اندیشه‌های خود و ارتباط با مخاطب یافتند. در این میان و در حالی که قوانین وبلاگ نویسی کم‌کم و به طور عرفی شکل می‌گرفت، کوتاه‌نویسی به عنوان قاعده‌ای عرفی پیشاپیش سایر قوانین حرکت می‌کرد و بیش از همه به عاملی برای جذب مخاطب تبدیل می‌شد. در همین دوره بود که تلفن همراه به ایران راه یافت و پیام کوتاه کم‌کم به ابزاری برای انتشار لطایف و حکم و کوتاه نوشته‌ها تبدیل شد. از سوی دیگر فعالیت شماری از مترجمان اشعار ژاپنی، سبب گسترش هایکو و تقلید برخی از شاعران فارسی از این قالب ژاپنی شد.

همه این مسائل دست به دست هم دادند تا شماری از شاعران وبلاگ‌نویس به کوتاه‌نویسی روی آورند؛ اما نبود تعاریف محدود و چارچوب مشخص، سبب پریشانی این دست نوشته‌ها شد که گاهی هم از چارچوب شعر خارج و به معضلی تبدیل می‌شدند.

سرانجام در اقدامی خودجوش شماری از شاعران وبلاگ‌نویس به پیشنهاد «محسن باقرلو» «وبلاگ احسان پرسا» را که بیش از هر قالبی به طرح‌نویسی شناخته می‌شد، به عنوان وبلاگ مسابقه برگزیدند و در سال ۱۳۸۳ نخستین جشنواره طرح‌نویسی را تحت عنوان «جشنواره بالی برای پرواز» راه‌اندازی کردند. اینترنتی بودن جشنواره سبب تسهیل تبلیغ برای آن شد و طیف وسیعی از شاعران سراسر کشور را جذب کرد که شماری از شاعران ایرانی خارج از کشور را نیز شامل می‌شد.

موفقیت اولین دوره جشنواره، سبب استقبال شرکت‌کنندگان از

محدثی خراسانی در میان داوران، گواه این مسأله است. از سوی دیگر برای تنوع در گرایش‌های داوران و چندصدایی شدن داوران از حضور علی‌محمد مؤدب برگزیده جشنواره شعر جوان بندر عباس، فرهاد صفریان صاحب مقام اول برترین وبلاگ ادبی و سیامک بهرام‌پرور منتقد بلاگستان نیز استفاده شد. رشد و بالندگی این جشنواره، ارزش فعالیت‌های خودجوش را در تبدیل شدن به جریان‌ی تخصصی و راهبر در ادبیات کشور ثابت کرد.

چند نمونه از آثار برتر جشنواره:

مهدی قاسمیان امیری:
نردبان‌ها ساختا و تمندترین اند
هیچ‌گاه
به ارتفاع نمی‌رسند
اما تو را می‌رسانند
(مقام دوم نخستین دوره)

نغمه مستشار نظامی:
هرگز از باران نترسیدم
هر چند یک مجسمه گلین بودم
(مقام سوم نخستین دوره)

احسان پرسا:
کودک
جورایی اویخت
و آرزویی کرد
کودک همسایه
جورایی آرزو کرد
(منتخب خوانندگان)

سینا بهمنش:
آه
یک آهو بود
ناتمام... مرد
(مقام اول دومین دوره)

رضا سیرجانی:
می
سر
سی
(مقام سوم دومین دوره)

میريام ابراهیمی:
جنگل از ترس آدم‌ها
سر به دریا گذاشت
جزیره شد
(منتخب خوانندگان از میان پنج اثر برگزیده سومین دوره)

بهمن ساکی:
آتوبوس
می گریخت از ایستگاه
شعری به نام مرگ
در جیب پیراهنم بود!

مژگان عباسلو:
ای دلت تکه ابر بهاری!
مثل گنجشک‌های دم صبح
بی‌قرار توام
تا بیاری

فهیمة تانبی:
درختها
با بغض می‌خوابند
کنار خیابانی که هر شب
از هم
جدا می‌شویم

مجتبی تقوی:
ما...
در...
زیر پای تو
دنیال بهشت می‌گردیم

الناز سرخانلو:
مترسک کلاه را برداشت
در مزرعه
یک کلاغ،
چهل کلاغ شد
(مقام اول چهارمین دوره)

قاسم صرافان:
در آینه محراب
فرق وا کردی
رفتت هم
مثل آمدنت
با همه فرق داشت
(مقام دوم چهارمین دوره)

سید عباس شرفی:
مخم سوت می‌کشند
قطار خیالت در راه است...
(مقام سوم چهارمین دوره)